

**ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ДУХОВОЇ МУЗИКИ В КОНТЕКСТІ
НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ
УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖЖЯ**

*Присвячується 50-річчю з дня заснування
кафедри духових та ударних інструментів
Інституту мистецтв РДГУ*

**Ministry of Education and Science of Ukraine
Rivne State Humanitarian University
Department of wind and percussion instruments of RSHU**

**THE HISTORY OF FORMATION
AND DEVELOPMENT PROSPECTS OF WIND MUSIC
IN THE CONTEXT OF NATIONAL CULTURE
OF UKRAINE
AND ABROAD COUNTRIES**

The collection of scientific works

Vol. 13

**Rivne
2021**

**Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра духових та ударних інструментів РДГУ**

*Присвячується 50-річчю з дня заснування
кафедри духових та ударних інструментів
Інституту мистецтв РДГУ*

**ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ДУХОВОЇ МУЗИКИ В КОНТЕКСТІ
НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ТА ЗАРУБІЖЖЯ**

Збірник наукових праць

Випуск 13

**м. Рівне
2021**

УДК 780.8 : 780.64

I-90

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації *серія KB № 19865-9665 P***Збірник наукових праць видається з 2006 року.***Друкуються за ухвалою Вченої ради Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 3 від 25 березня 2021 р.)***Редакційна колегія:****Цюлюпа С.Д.**, заслужений діяч мистецтв України, кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри духових та ударних інструментів Інституту мистецтв РДГУ, **голова редакційної колегії;****Палаженко О.П.**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри духових та ударних інструментів Інституту мистецтв РДГУ, **відповідальний секретар;****Карняк А.Я.**, доктор мистецтвознавства, професор, м. Львів;**Качмарчик В.П.**, доктор мистецтвознавства, професор, м. Київ;**Рада Славінська**, доктор мистецтвознавства, професор, м. Пловдив, Болгарія;**Стоян Караїванов**, доктор мистецтвознавства, професор, м. Пловдив, Болгарія;**Пьотр Лято**, доктор мистецтвознавства, професор, м. Краків, Польща;**Скороходов В.П.**, доктор культурології, професор, м. Мінськ, Республіка Білорусь;**Леонов В.А.**, доктор мистецтвознавства, професор, м. Ростов-на-Дону, РФ;**Круль П.Ф.**, доктор мистецтвознавства, професор, м. Івано-Франківськ;**Громченко В.В.**, доктор мистецтвознавства, професор, м. Дніпро;**Сверлюк Я.В.**, доктор педагогічних наук, професор, м. Рівне;**Вовк Р.А.**, кандидат мистецтвознавства, професор, м. Київ;**Яковчук Н.Д.**, кандидат мистецтвознавства, доцент, м. Київ;**Яковчук О.М.**, професор, заслужений діяч мистецтв України, м. Київ;**Кушнірук О.П.**, кандидат мистецтвознавства, старший науковий співробітник НАН України, м. Київ;**Гишка І.С.**, кандидат мистецтвознавства, доцент, м. Львів;**Прокопович Т.Ю.**, кандидат мистецтвознавства, доцент, м. Рівне;**Овчар О.П.**, кандидат мистецтвознавства, доцент, м. Харків;**Цюлюпа Н.Л.**, кандидат педагогічних наук, доцент, м. Рівне.**Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України та зарубіжжя.** Збірник наукових праць. Випуск 13 / Упорядник С.Д.Цюлюпа. – Рівне: Волинські обереги, 2021. – 180 с.

ISSN 2522-1590 (Online)

ISSN 2522-1582 (Print)

DOI 10.35619 префікс

У збірнику містяться результати наукових досліджень у жанрі духової музики, поєднані різні підходи дослідників до розкриття питань з історії виконавства на духових інструментах, створення духових оркестрів та перспективи їх розвитку, а також з методики викладання гри на духових інструментах.

Наукові статті висвітлюють корисну інформацію для викладачів, студентів, магістрантів, аспірантів та докторантів мистецьких закладів вищої освіти і широкого кола шанувальників жанру духової музики.

The collection contains the results of research in the genre of wind music, combines different approaches of researchers to disclose the issues of history performance on wind instruments, creation of brass bands and prospects for their development, as well as teaching the methodic of performance on musical instruments. Submitted problematics and scientific articles contain useful information for teachers, students, undergraduates, graduate students and doctoral students of art universities, as well as for a wide range of fans of the brass music genre.

УДК 780.8 : 780.64

**Збірник індексується в міжнародних науково-метричних базах
Google Scholar та Academic Resource Index Research Bib.***За достовірність фактів, дат, назв тощо відповідають автори статей.**Погляди авторів можуть не збігатися з позицією редакційної колегії.*

ISSN 2522-1590 (Online)

ISSN 2522-1582 (Print)

DOI 10.35619 префікс

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2021

© Кафедра духових та ударних інструментів РДГУ, 2021

© Видавництво "Волинські обереги", 2021

З М І С Т

Історія та теорія музичного мистецтва

Цюлюпа С.Д. Еволюція діяльності кафедри духових та ударних інструментів Інституту мистецтв РДГУ на ниві культури і мистецтва України	7
Вовк Р.А. Месіанство професора Володимира Апатського... ..	15
Леонов В.А. Теория исполнительства на духовых инструментах и терминология	23
Прокопович Т.Ю. «Contra spem spero» Володимира Рунчака: жанрово-стилістичний аспект	26
Скороходов В.П. Знаменитый земляк Владимир Николаевич Апатский	30
Гишка І.С. Труба у визначних творах композиторів XIX – початку XX століть (теситурно-виконавська проблематика)	37
Дондаков Ю.М. В.М. Апатський – вчитель мого життя!	45
Piotr Lato. Trio na klarnet, skrzypce i fortepian op. 53 Karola Rathausa. Refleksje od strony interpretacyjno-wykonawczej w obliczu niedawnego prawykonania utworu	48
Старко В.Г. В.М. Апатський – очільник української фаготової школи.....	53
Мельник О.Ю., Гундер П.М. Кларнетисти Івано-Франківської області: історико-ретроспективна розвідка	58
Трачук Л.Д. Перлина культури Подільського краю	65
Алтухов В.М. Три мистецькі вершини таланту Володимира Апатського	70
Віятник М.Ф., Жеграй Б.Б., Кушнірик М.М. Міжнародний конкурс молодих трубачів та валторністів імені Мирона Старовецького 1999-2018 роки: історичні аспекти становлення і діяльності.....	72
Скаб'як Я.М., Цюлюпа Н.Л. Відділ духових та ударних інструментів Калуського фахового коледжу культури і мистецтв в освітньому просторі Прикарпаття	78
Палаженко О.П., Вознюк І.М. Постать Самусенка Євгенія Федоровича у формуванні саксофонової школи міста Рівного.....	81
Кавунник О.А. Ретроспекція творчості Тимофія Докшицера й Валерія Посвалюка в контексті музикознавчої регіоніки.....	84
Гайдабура О.Д., Гайдабура В.О. Реформація та удосконалення естрадно-інструментального жанру в мистецькому житті України	88
Левчук О.А. Трубачі Хмельниччини в історії духового інструментально-оркестрового виконавства Поділля.....	94
Макаров Є.П. Естрадно-симфонічний оркестр Рівненського обласного академічного українського музично-драматичного театру в історії музичного мистецтва Волинського Полісся	97

Педагогіка та методика духового виконавства

Карп'як А.Я. Парадокси професії: у пошуках стилю (наукова праця під керівництвом народного артиста України, доктора мистецтвознавства, професора Апатського В.М.).....	100
Яковчук О.М. Ансамбль дерев'яних духових інструментів: композиційний ресурс використання фольклору.....	108
Концевич О.Ю. Виконавський універсалізм мистецтва трубоча як сучасна стратегія.....	112
Максименко Д.П. «Скарамуш» для саксофона з оркестром Д. Мійо: Інноваційні риси програмної романтичної сюїти.....	117
Фіськов Г.М. Формування метро-ритмічного чуття у студентів в процесі оркестрового музикування.....	122
Яковчук Н.Д. Жанр сюїти в творчості Олександра Яковчука.....	125
Кашперський В. П. Сучасні проблеми поняття культури звуку виконавців на духових інструментах.....	129
Голобородов Д.Ю. Специфіка підбору музичних інструментів та навчального репертуару для майбутніх мультиінструменталістів.....	131
Жульєва Л.В. В. Успенський. Концертино для тромбона з оркестром.....	135
Жульєв А.П. Система розігрування тромбоніста.....	142
Нижник Ю.В. Порівняльний аналіз постановок мундштука на губах музиканта-тромбоніста.....	147
Димченко С.С. Історія та розвиток методик гри на ударних інструментах.....	150
Крет М.В., Левчук Н.О. Музика як психотерапевтичний засіб впливу на емоційний стан людини.....	154
Терлецький М.М. Оркестрово-ансамблева підготовка духового оркестру як шлях до професійного зростання.....	158
Відомості про авторів.....	164
Презентація сучасних наукових, навчально-методичних та нотних видань духовиками України та зарубіжжя (2010-2021 роки).....	167

ритмічного плану за мотивною формулою 3+3+2. Л.Кокорева підкреслює, що "...ця ритмічна формула, яка до речі, зустрічається в багатьох латиноамериканських танцях і носить у кубинців найменування "тресільо", займає важливе місце в європейській музиці" [3, с. 231]. Фігура "тресільо" проникає й в інші твори композитора – хор ремісників, яким розпочинається суто французька за стилем опера "Страждання Орфея" (ор.85, 1924); на особливостях цього ритму також засновано одну з яскравих тем опери "Бідний матрос" (ор.92, 1926).

Мелодія, на якій засновується тематизм останньої частини сюїти, інтонаційно проста, строго діатонічна, з чітко виявленими найпростішими функціями ладу. Так, постійне чергування тоніки і доміанти є характерною ознакою латиноамериканського фольклору і відображує специфічні риси бразильської пісенно-танцювальної культури.

У темпераментній і колоритній Бразильєрі Д.Мійо відтворює ритм і рух танцю. Остинатний синкопований малюнок утримується протягом всієї п'єси, чітко виявляючи жанрові ознаки запальної самби. У цій частині композитору вдалося втілити пристрасть, яка властива жанрам бразильської музики. У засобах розвитку тематичного матеріалу і формотворення сюїти насамперед необхідно відзначити надзвичайну гнучкість у використанні композитором форм поліфонічної і гомофонної музики, його віртуозну майстерність у сфері творчого переосмислення загальнозживаних технічних прийомів, збагачення їх новими поєднаннями і комбінаціями, що, зокрема, впливає й на оновлення самої жанрової природи сюїти.

Отже, опираючись на передкласичні традиції, композитор оновлює їх індивідуальним світобаченням, суб'єктивним сприйняттям народного і професійного мистецтва, збагачує музику елементами нової, сучасної мови, що особливо виявляється в гармонії, політональних і полімелодичних утвореннях а також перевазі контрапунктично-лінійних зв'язків. Внаслідок поєднання в сюїті "Скарамуш" елементів нового і традиційного виникає враження надзвичайної простоти та прозорості стилю. Свобода індивідуально-авторської інтерпретації жанрової моделі сюїти, стабільність функціональних зв'язків між частинами циклу, гнучкість та мобільність композиційної структури надає аналізованому твору статусу окраси концертного саксофонового репертуару ХХ століття.

Література

1. Бочаров Ю. О сюитах "правильных" и "неправильных" / Юрий Бочаров. // Старинная музыка. – 2008. – №1-2. – С. 2 – 9.
2. Неклюдов Ю.И. Сюита / Ю.И.Неклюдов // Музыкальный энциклопедический словарь. – М., 1990. – 529 с.
3. Кокорева Л. Дариус Мийо. Жизнь и творчество. // Л.Кокорева. – М.: Советский композитор, 1986. – 336 с.
4. Хентова С.М. Маргарита Лонг [Электронный ресурс] // Погружение в классику: официальный сайт классической музыки. – Текст. дан. – М., 1961. – Режим доступа: <http://intoclassics.net/news/2009-10-19-9961>.

УДК 788.10.007

ORCID. <https://orcid.org/0000-0003-3972-6653>

**Фіськов Г.М.,
м. Рівне**

ФОРМУВАННЯ МЕТРО-РИТМІЧНОГО ЧУТТЯ У СТУДЕНТІВ В ПРОЦЕСІ ОРКЕСТРОВОГО МУЗИКУВАННЯ

Анотація. У статті розглядається ритм як особлива форма організації рухів та діяльності у часі й просторі, а також формування досконалої метро-ритмічної структури в оркестрових музикантів як тимчасова організація рухів, діяльності та поведінки особистості, що служить засобом втілення результатів інтерпретаційного аналізу.

Музичний час, в чітких рамках якого викладений музичний твір, не являється суто метричним явищем, а в більшій своїй мірі виступає художнім засобом, що врегульовує параметри співвідношення часу та музичних інтонацій, в результаті чого й відбувається розкриття музичного образу в залежності від стискання або розтягування музичного часу.

Ключові слова: ритм, метр, метро-ритм, інтерпретація, оркестр.

Annotation. The article considers rhythm as a special form of organization of movements and activities in time and space, and the formation of a perfect metro-rhythmic structure in orchestral musicians as a temporary organization of movements, activities and behavior of the individual, which serves as a means of implementing interpretive analysis.

That is, the musical time within which the musical work is set out is not a purely metrical phenomenon, but to a greater extent acts as an artistic means that regulates the parameters of the ratio of time and musical intonations, which reveals the musical image depending on the compression or stretching of musical time.

That is, the musical time within which the musical work is set out is not a purely metrical phenomenon, but to a greater extent acts as an artistic means that regulates the parameters of the ratio of time and musical intonations, which reveals the musical image depending on the compression or stretching of musical time.

Thus, the perfect sense of musical time that forms the basis of the metro-rhythmic structure of the work depends on the experience of orchestral musicians and their ability to have an interpretive artistic vision of the orchestral score which sets out the main genre-forming and stylistic elements that can be interpreted differently by different performers. -orchestra players. Thus, in the foreground in the formation of a clear metro-rhythmic structure of students in the orchestral group are interpretive skills that allow on the basis of tempo and performance-metric features to adequately reproduce the musical image. Thus, the performing and interpretive component is the basis for the formation of metro-rhythmic sense in the orchestra.

Thus, rhythm is the most important element in creating a certain emotional mood in music and in revealing its certain artistic content. In general, we can conclude that the metro-rhythm in music is not only a temporal element, but also emotionally expressive, figurative-poetic and artistic-semantic categories of the interpretive vision of orchestral musicians.

Key words: *rhythm, meter, metro-rhythm, interpretation, orchestra.*

Постановка проблеми.

Необхідність впровадження нових суспільних потреб та елементів сучасної освіченості особистості опираються на художньо-освітні програми, в яких передбачено розвиток інтелекту, логіки та креативних здібностей акцептора в сучасних умовах творчої діяльності.

Актуалізованими нині стають проблеми зорієнтованості сучасної освіти на інтегрованому підході до вивчення раціонального, творчого та культурно-особистісного елементів у музичному мистецтві зокрема.

В ході оволодіння респондентами музичним мистецтвом, зокрема основами правильного виконання художніх творів, основою яких є темпо-ритмічні уміння, що являються вершиною метро-ритмічного відчуття музиканта, повною мірою виявляються творчі та художньо-образні якості особистості.

Мета статті полягає дослідженні метро-ритмічного відчуття у студентів на заняттях в оркестровому колективі.

Аналіз наукових досліджень та публікацій. Провідні науковці, серед яких І. Маринін, О. Каргін, Є. Смирнова, В. Подкопаєв, С. Мальков, Ф. Соломонік, В. Чабанний та М. Соколовський, розглядали формування виконавсько-творчих умінь та навичок студентів в процесі творчої діяльності в оркестровому колективі.

В сучасній психолого-педагогічній практиці останнім часом активізувалися праці, в яких висвітлено проблематику розвитку художньо-творчих здібностей. Зокрема вивченням даного питання займалися такі вчені, як Д. Богоявленська, Ю. Бабанський, В. Кан-Калік, В. Загвязинський, А. Маслоу, В. Кузін, Л. Оршанський та інші.

Варто також відзначити значні напрацювання щодо розкриття феномену музичного часу та темпо-ритму у працях Б. Деменка, В. Холопової, О. Глазиріна.

Крім того, питаннями формування метро-ритму в ансамблевому та оркестровому колективах займалися В. Овод, Ю. Бай, І. Лаптев, В. Лебедев та ін.

Праці Г. Ципіна, в яких охарактеризовано проблеми виконавських умінь та ритмічного чуття, також набувають методологічного значення. Особливо цікавими є роботи таких науковців, як С. Науменко, Н. Берегер, І. Таран, котрі розкривають феноменологію метро-ритмічного чуття на початковому етапі навчання.

Виклад основного матеріалу.

Ритмічна організація є основою життя. Все, що оточує нас, живе за законами ритму. Зміна пір року, дня і ночі, биття серця – все це і багато іншого підпорядковане певному ритму.

Музичне мистецтво відіграє надзвичайно важливу роль у формуванні творчої та духовно багаті особистості. Воно віддзеркалює естетичну складову буття, в якому студенти мають змогу отримати сприятливі умови для вираження особистих потреб та отримання естетичної насолоди.

Ритмічна здатність займає особливе місце в розвитку оркестрового музиканта. Формування почуття ритму проходить паралельно з розвитком емоційної, рухової та пізнавальної сфер музичного буття.

Оркестровий колектив засобами мистецтва виховує студентів та виступає засобом опанування навколишнього середовища, надає їм відчуття естетичної значущості світу, пробуджує креативність, бажання творити й отримувати естетичну насолоду.

Формування почуття ритму в студентів на заняттях в оркестровому колективі – одне з найбільш важливих завдань музичної педагогіки, що являє собою надзвичайно складний процес.

Б. В. Асаф'єв підкреслював, що музичний ритм легко відчутти, але нелегко визначити. Творче почуття відтворення музики дарує відчуття ритмічного життя і навіть інтуїтивне проникнення в поетичний образ [1].

Б. М. Теплов зазначав, що художньо-змістовне виконання музики створює природні передумови для виховання і розвитку музично-ритмічного відчуття, що розуміється як здатність активно переживати музику і внаслідок цього тонко відчувати емоційну виразність тимчасового ходу музичного руху [6].

Видатний музикознавець Г. Преображенський зазначав: "... в оркестрі збираються студенти, кожен з яких має свій художній смак, своє уявлення про ідею та характер того або іншого твору, своє розуміння фразування, штриха, тембру" [5, с. 62].

Він займався виявленням та подоланням метро-ритмічних труднощів, які виникали у оркестрантів у процесі репетиційної роботи. На його думку, найбільш гостра проблема оркестрового музиканта полягає в оркестровому відчутті метру, темпу та ритму.

Як зазначає О. Д. Тарківська-Нагиналюк, формування ансамблево-виконавського та оркестрового чуття відбувається безпосередньо в колективі. Готовність до виконання може базуватися лише на досвіді колективного виконання та на основі набутого індивідуально-виконавського чуття. Необхідно зазначити, що у цьому випадку відбувається конфлікт суб'єктивного сприйняття та виконавсько-інтерпретаційного досвіду, яке базується на індивідуальних музично-виконавських здібностях, із сприйняття себе в оркестровому виконавстві та формування ансамблево-виконавського чуття [4, с. 164].

В ансамблевому та оркестровому виконанні дотримання ритмічних довжин особливо актуальне і саме тут ритм найбільш прив'язаний до метру. С. Фейнберг з даного приводу висловлювався так: "ритм в оркестрі підкоряється об'єктивним законам. Він ближче до метру, так як нотна величина в цьому випадку скоує темперамент багатьох виконавців" [4, с. 165].

Загалом у кожного оркестрового музиканта в ході рефлексії метро-ритмічного чуття можна виділити зовнішні та внутрішні подразники дотримання часових параметрів.

До зовнішніх подразників, які покликані формувати метро-ритмічну структуру в оркестрового музиканта, відносимо власне рахування долей, рахування долей такту викладачем або застосування метроному. До внутрішніх відносимо: внутрішнє рахування, внутрішню пульсацію, а також відчуття відрізків звучання шляхом їх зіставлення.

Можна вважати, що метро-ритмічне чуття в студентів в оркестровому колективі формується здатністю, що підпадає під відповідний педагогічний вплив, а також базується на власній виконавській діяльності, що сприяє музичному метро-ритмічному вихованню студентів, створює умови, в яких відбувається позитивне формування даного феномену.

Як відомо, функції музичного ритму не вичерпуються моментами, пов'язаними з вимірюванням і організацією тривалостей у часі. Одним із першоосновних елементів музики є засоби виконавської виразності. Ритм майже завжди відображає емоційний зміст музики, її образно-поетичну сутність. Це перша особливість ритму. Таким чином ритм в музиці пов'язаний з передачею різних станів людини, з втіленням у ній складних проявів його внутрішньої життєдіяльності.

Важливу роль у музичному метро-ритмічному вихованні студентів в оркестровому колективі відіграє відчуття ритмічного стилю музики, розуміння специфічної риси і особливостей цього стилю. Для кожної епохи та конкретного історичного періоду характерний певний музичний метро-ритм, що проявляється у своєрідності та неповторності композиторської творчості та індивідуальності.

У нашому дослідженні ритм розглядається як особлива форма організації рухів та діяльності у часі й просторі, а формування досконалої метро-ритмічної структури оркестрових музикантів висвітлюємо як тимчасову організацію рухів, діяльності та поведінки особистості, що служить засобом втілення результатів герменевтичного аналізу.

Тобто музичний час, в чітких рамках якого викладений музичний твір, не являється суто метричним явищем, а переважно виступає художнім засобом, що врегульовує параметри співвідношення часу та музичних інтонацій, в результаті чого й відбувається розкриття музичного образу в залежності від стискання або розтягування музичного часу.

Висновки. Відтак, досконале відчуття музичного часу, який становить основу метро-ритмічної структури твору, залежить від досвіду оркестрових музикантів та їх уміння володіти інтерпретаційним художньо-образним баченням оркестрової партитури, в якій викладено основні жанроутворювальні та стилевідповідні елементи, що можуть бути зовсім по-різному трактовані різними виконавцями-оркестрантами. Таким чином, на перший план у формуванні чіткої метро-

ритмічної структури у студентів на заняттях в оркестровому колективі виносяться інтерпретаційні уміння, що дають змогу на основі темпових та виконавсько-метричних особливостей адекватно відтворювати музичний образ. Отже, виконавсько-інтерпретаційна складова являється основою у формуванні метро-ритмічного чуття на заняттях в оркестровому колективі.

Література

1. Асафьев Б.В. Избранные статьи о музыкальном просвещении и образовании / Б.В.Асафьев. – М. ; Л. : Музыка, 1965. – 151 с.
2. Асафьев Б.В. Избранные статьи о русской музыке / Б.В.Асафьев. – М. : Музгиз. – Вып. 1. – 1952. – 80 с. Вып. 2. – 1952. – 78 с.
3. Зубов Ю. С. Библиография и художественное развитие личности / Ю. С. Зубов М.: Книга, 1979, 149 с.
4. Тарківська-Нагилюк О. Д. Особливості виховання метро-ритмічного чуття в ансамблевому виконавстві / Тарківська-Нагилюк О. Д. // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 14 : Теорія і методика мистецької освіти. – 2015. – Вип. 17. – С. 163–167.
5. Преображенский Г. Н. Оркестровый класс как средство воспитания музыканта-исполнителя, педагога, дирижера / Г. Н. Преображенский // Методика обучения игре на народных инструментах; Сост. П. Говорушко. – Л.: Музыка, 1975. – 500 с.
6. Теплов Б.М. [Психология индивидуальных различий. Способности и одаренность. Психология музыкальных способностей. Ум полководца. Заметки психолога при чтении художественной литературы] : Избранные труды : в 2 томах / Б.М. Теплов. – Москва: Педагогика, 1985. – 328 с. – Экземпляр № 12117 находится в Открытом доступе на Сретенке.
7. Холопова В.Н. Музыка как вид искусства / В. Н. Холопова. – Изд. "Планета музыки", 2014, 320 с.

УДК 78.083.1: 78.071.1(477)

ORCID. <https://orcid.org/0000-0002-5617-3547>

**Яковчук Н.Д.,
м. Київ**

ЖАНР СЮЇТИ В ТВОРЧОСТІ ОЛЕКСАНДРА ЯКОВЧУКА

"Серед усіх видів сучасного музично-виконавського мистецтва духове є найбільш динамічним, яке розвивається найшвидше"

В. М. Апатський

Анотація. У статті висвітлено феномен творчості сучасного українського композитора Олександра Яковчука в контексті розвитку камерно-інструментальної музики останньої третини ХХ – початку ХХІ ст. Оригінальні та майстерно написані твори відображають мистецький світ композитора доби постмодернізму. Розглянуто шість сюїт для духових інструментів різних виконавських складів.

Ключові слова: камерно-інструментальний ансамбль, сюїта, духові інструменти.

Annotation. The article deals with the creativity of modern Ukrainian composer Oleksandr Yakovchuk in the content of the chamber-instrumental ensemble music development in the last third of the XX – the beginning of the XXI century. Original and skillfully written compositions reflect artistic world of the composer of postmodern time. Six suites for wind instruments are revealed.

Key words: chamber-instrumental ensemble, suite, wind instruments.

Мета статті: розглянути жанр сюїти в творчості Олександра Яковчука на прикладі шести сюїт для ансамблів духових інструментів різних складів.

Завдання статті: висвітлити феномен творчості сучасного українського композитора Олександра Яковчука.

Аналіз досліджень з даної проблеми: стильова тенденція неокласицизму є однією з провідних в українській музиці кінця ХХ – початку ХХІ століть. Питання розвитку жанрів партити, сюїти, *concerto grosso*, *sinfonia concertante* у творчості українських композиторів висвітлювалися у багатьох наукових працях вітчизняних музикознавців, таких як П. Довгань, І. Зінків, М. Калашник, Л. Кияновська, Л. Мельник, І. Тукова і багатьох інших. Проте ніколи не було досліджено твори жанру сюїти у творчості О. Яковчука.

Наукове видання

**ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ДУХОВОЇ МУЗИКИ В КОНТЕКСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ
УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖЖЯ**

Збірник наукових праць

ВИПУСК 13

Редактор-упорядник
Степан Цюлюпа

Верстка
Віталій Власюк